

SPRÁVA O VÝVOJI ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA SR ZA 1. POLROK 2023

Rastúci dlh aj nové súdne konania voči SR

September 2023

OBSAH

1	MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ	4
2	HOSPODÁRENIE VS	6
2.1	DAŇOVÉ A ODVODOVÉ PRÍJMY VS	6
2.2	DEFICIT VS	7
2.3	DLH VS	8
2.4	LIMIT VEREJNÝCH VÝDAVKOV	8
3	HOTOVOSTNÉ PLNENIE ŠR	11
3.1	VÝVOJ ROZPOČTOVÝCH OPATRENÍ	13
3.2	NAJVÄČŠIE INVESTÍCIE A PROJEKTY V KAPITOLÁCH ŠR	14
3.3	HOSPODÁRENIE SOCIÁLNEJ POISŤOVNE	15
3.4	HOSPODÁRENIE ZDRAVOTNÝCH POISŤOVNÍ	16
4	VZŤAHY SR A EÚ	18

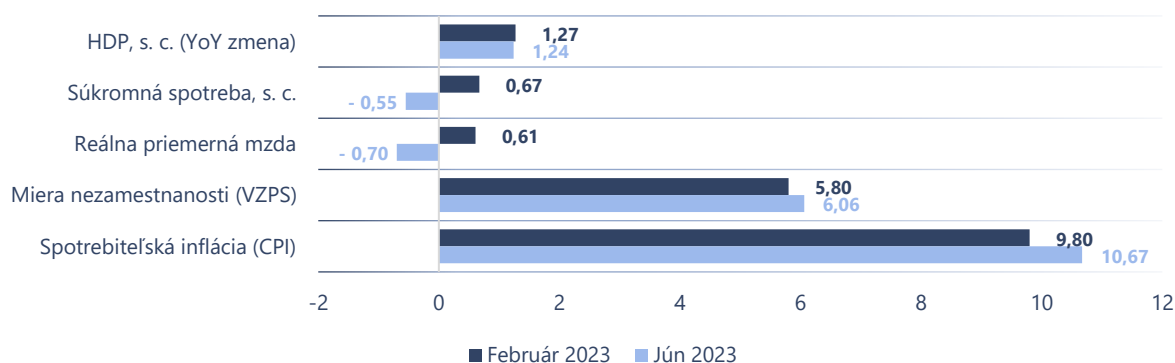
Zoznam skratiek

DPFO	daň z príjmov fyzických osôb	OP TP	operačný program Technická pomoc
DPH	daň z pridanej hodnoty	PO	programové obdobie
DPPO	daň z príjmov právnických osôb	POO	Plán obnovy a odolnosti
EK	Európska komisia	PRV	Program rozvoja vidieka
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	PVV	Programové vyhlásenie vlády
EÚ	Európska únia	RIS	Rozpočtový informačný systém
HDP	hrubý domáci produkt	RO	rozpočtové opatrenie
IFP	Inštitút finančnej politiky	RRZ	Rada pre rozpočtovú zodpovednosť
IROP	Integrovaný regionálny operačný program	RVS	rozpočet verejnej správy
LVV	limit verejných výdavkov	SDS	starobné dôchodkové sporenie
MD SR	Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky	SP	Sociálna poisťovňa
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	SR	Slovenská republika
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	ŠR	štátny rozpočet
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	ÚDZS	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	ÚHP	Útvar hodnoty za peniaze
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	VO	verejné obstarávanie
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	VpDP	Výbor pre daňové prognózy
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	VpMP	Výbor pre makroekonomické prognózy
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	VPS	Všeobecná pokladničná správa
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	VS	verejná správa
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	VŠZP	Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	VZPS	výberové zisťovanie pracovných síl
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky	ZFEÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie
OP	operačný program	ZP	zdravotná poisťovňa
OP II	operačný program Integrovaná infraštruktúra		
OP KŽP	operačný program Kvalita životného prostredia		
OP LZ	operačný program Ľudské zdroje		
OP RH	operačný program Rybné hospodárstvo		

1 Makroekonomický vývoj

Podľa júnovej makroprognózy MF SR má slovenská ekonomika rásť v tomto roku medziročne o 1,2 %. Oproti februárovej prognóze to predstavuje len mierne zhoršenie (graf 1). Dôvodom nízkeho rastu je vyššia inflácia, ktorá sa prejavuje v poklese spotreby domácností. V súvislosti s rýchlejšim rastom spotrebiteľských cien poklesne aj priemerná reálna mzda v ekonomike.

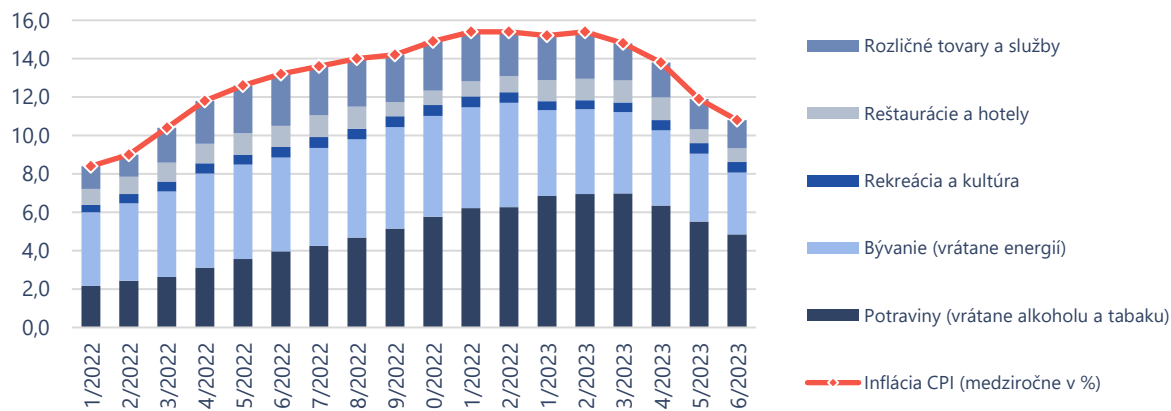
Graf 1: Porovnanie prognóz vývoja ekonomiky v roku 2023 (medziročná zmena v %)

Zdroj: MF SR, VpMP, vlastné spracovanie NKÚ SR.

Spotrebiteľská inflácia má podľa dostupných údajov o cenách výrobcov a ich očakávaniach svoj vrchol za sebou a v tomto roku má dosiahnuť v priemere 10,6 %. K spomaleniu inflácie v prvom polroku 2023 prispel najmä pokles cien potravín a bývania (graf 2), ako aj cien pohonných látok. Inflácia dosiahne podľa Výboru pre makroekonomické prognózy (VpMP) jednociferné hodnoty v druhej polovici 2023, pričom rýchlejšie má spomaľovať rast cien tovarov než služieb.

Graf 2: Štruktúra medziročného rastu inflácie od januára 2022 (príspevky v p. b.)

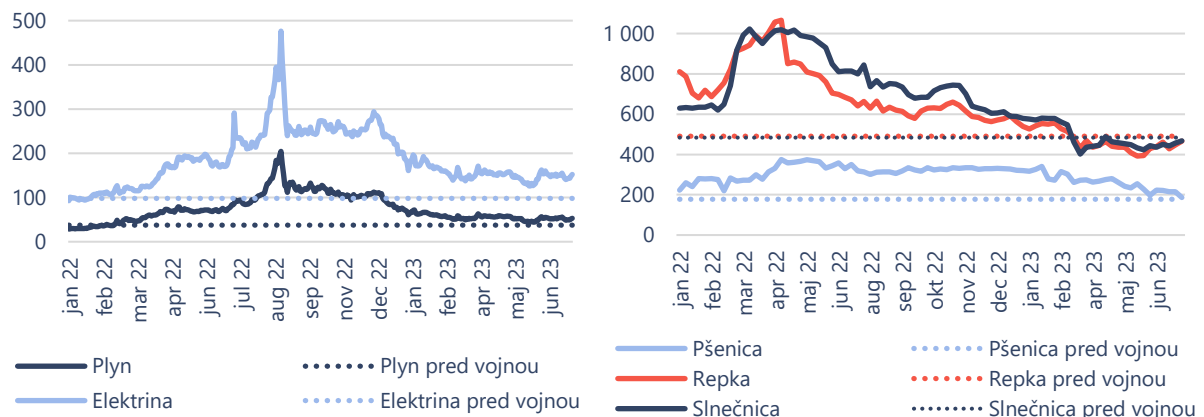
Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie NKÚ SR.

Inflácia je pri porovnaní krajín v rámci EÚ silnejšia na východe než na západe. Hlavným faktorom je rozdielna štruktúra spotrebného koša, keď chudobnejšie krajiny na východe EÚ majú podľa IFP¹ vyšší podiel výdavkov na potraviny a energie na úkor služieb. Výdavky na potraviny a energie predstavujú na Slovensku takmer polovicu, kým v eurozóne len necelú tretinu výdavkov. Ak by bol podiel výdavkov podobný tomu v eurozóne, tak by celková inflácia rástla pomalšie približne o necelý percentuálny bod.

¹ Monitor IFP – Infláciu delí železná opona. [online].

Vládne opatrenia prispeli k tomu, že ceny energií pre domácnosti vzrástli v januári 2023 len veľmi mierne v porovnaní s vývojom na komoditných trhoch. Ceny energetických surovín sa v tomto roku stabilizovali na novej úrovni, keď boli ceny plynu a elektriny na burze v tomto roku oproti cenám pred vojnovým konfliktom na Ukrajine vyššie o 51 až 61 % (graf 3). V budúcom roku tak môže vzrásť cena elektriny pre domácnosti podľa VpMP o 20 %. Ceny poľnohospodárskych komodít (pšenica, olejniný, mliečne výrobky) klesajú, v tomto roku sa priblížili k úrovni cien pred vojnou. Pokles cien agrokodit sa tak prejavuje aj v spomalení rastu cien potravín.

Graf 3: Vývoj cien energií a obilnín na burze od januára 2022 (v €/MWh a v €/tonu)

Zdroj: IFP, EEX, vlastné spracovanie NKÚ SR.

Trh práce má v tomto roku spomaliť a v ekonomike podľa makroprognózy pribudne len 7 tisíc nových pracovných miest. Predpandemickú úroveň by mohol trh práce predbehnúť až v roku 2025, kedy by mala potiahnuť rast zamestnanosti aj investícia piatej automobilky na Slovensku – Volvo.

Rast zamestnanosti ťahajú už druhý rok po sebe cudzinci, pričom ku koncu júna 2023 ich bolo na Slovensku zamestnaných viac ako 97 tisíc. Medziročne ich počet narástol o takmer 21 % a najviac ich prichádza z Ukrajiny, Srbska, Indie a Gruzínska. Viac ako tri štvrtiny cudzincov pracuje na západnom Slovensku (tabuľka 1), kde je zároveň najnižšia miera nezamestnanosti aj najvyšší počet pracovných ponúk.

Tabuľka 1: Zamestnávanie cudzincov v SR podľa krajov za prvý polrok 2022 a 2023

Rok	BA	TT	TN	NR	ZA	BB	PO	KE	SPOLU
2022	29 109	13 058	7 100	12 390	6 671	4 452	3 364	4 348	80 492
2023	37 321	15 911	7 901	14 482	8 119	4 811	3 659	5 059	97 263
Zmena	28,21 %	21,85 %	11,28 %	16,88 %	21,71 %	8,06 %	8,77 %	16,35 %	20,84 %

Zdroj: ÚPSVaR.

Rizikom prognózy je však zahraničný dopyt, ktorý by mal v tomto roku poklesnúť. Výkonnosť v priemysle by sa mala začať zvyšovať v budúcom roku, keď sa inflácia vráti na nižšie hodnoty. Ďalším rizikom môže byť aj nižšie čerpanie prostriedkov z EÚ než je očakávané, ako aj možnosť, že Slovensko bude musieť pripraviť na ďalší rok vyrovnaný rozpočet.² Pri takomto scenári by sa ekonomika prepadla do recesie (reálny HDP by bol nižší o 4 %) a zamestnanosť by poklesla o 45 tisíc osôb.

² Tento plán sa nebude musieť zrealizovať v prípade nástupu novozvolenej vlády a výnimky z dlhovej brzdy.

2 Hospodárenie VS

Rozpočtový proces bol v 1. polroku 2023 ovplyvnený najmä vyslovením nedôvery vláde SR dňa 15. 12. 2022 NR SR. Konanie vlády bolo poznačené snahou o udržanie sa až do termínu predčasných volieb (30. 9. 2023), čo sa však nepodarilo. Rozpad vlády postupoval podaním demisie dvoch ministrov a dňa 7. 5. 2023 požiadal premiér prezidentku SR o zbavenie poverenia viesť vládu. Následne prezidentka 15. 5. 2023 vymenovala novú vládu, tzv. vládu odborníkov. Dňa 15. 6. 2023 NR SR prerokovala Programové vyhlásenie vlády SR a jej žiadosť o vyslovenie dôvery. Keďže PVV nebolo schválené a vláde SR nebola vyslovená dôvera, budú sa na ňu vzťahovať sankcie plynúce z prekročenia najvyšších pásiem ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. **Vláda má povinnosť predložiť do NR SR návrh rozpočtu na rok 2024 s vyrovnaným alebo prebytkovým saldom.**

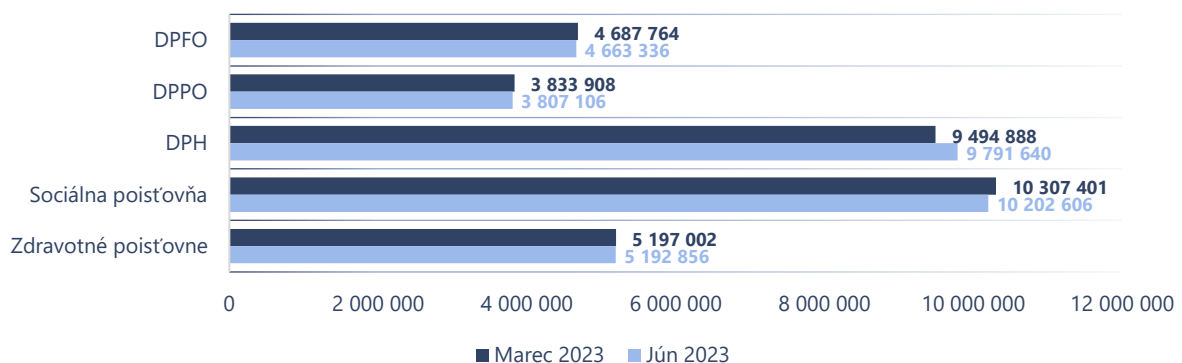
Krátkodobou prioritou vlády je predstaviť plán na postupné ozdravenie verejných financií, ktorý by mal zabezpečiť posun smerom k obnove dlhodobej udržateľnosti a pripraviť opatrenia na zlepšenie hospodárenia s verejnými financiami. Úrovne schodkov verejných financií by mali spĺňať záväzky SR vyplývajúce z domácej aj európskej legislatívy. **Pre opatrenia, ktoré nemožno uviesť do praxe okamžite, chce vláda pripraviť plán úloh.**

Posledná makroekonomická prognóza VpMP predpokladá potrebu konsolidácie na štrukturálnom salde verejných financií v objeme asi 1 % potencionálneho HDP v roku 2024 a asi 0,4 % v roku 2025. V scenári prognózy má VpMP ambíciu odhadnúť vplyv vyrovnaného rozpočtu na ekonomiku.

2.1 Daňové a odvodové príjmy VS

Aj napriek tomu, že júnová makroprognóza odhaduje pomalší rast slovenskej ekonomiky v tomto roku, medziročný rast daňovo-odvodových príjmov má dosiahnuť takmer 9,2 %. Od roku 2025 do konca horizontu prognózy³ sa má ich medziročný rast ustáliť na úrovni 4,4 %. Na druhej strane bude medziročný rast vybraných výdavkov v tomto roku na úrovni vyše 20 % (524 mil. eur), a to kvôli mimoriadnej valorizácii dôchodkov.

Graf 4: Porovnanie prognóz vývoja ekonomiky v roku 2023 (v tis. eur)

Zdroj: MF SR, VpDP

Horší makroekonomický výhľad bude hlavným faktorom pri nižšom výnose zdravotných a sociálnych odvodov v tomto roku (graf 4). Na nižšie sociálne odvody bude mať vplyv aj prijatá legislatíva z júna 2023, prostredníctvom ktorej budú mať zamestnávateľia v potravinárstve odpustené odvody (-60 mil. eur). Celkový negatívny vplyv na schodok rozpočtu v tomto roku je po aktualizácii

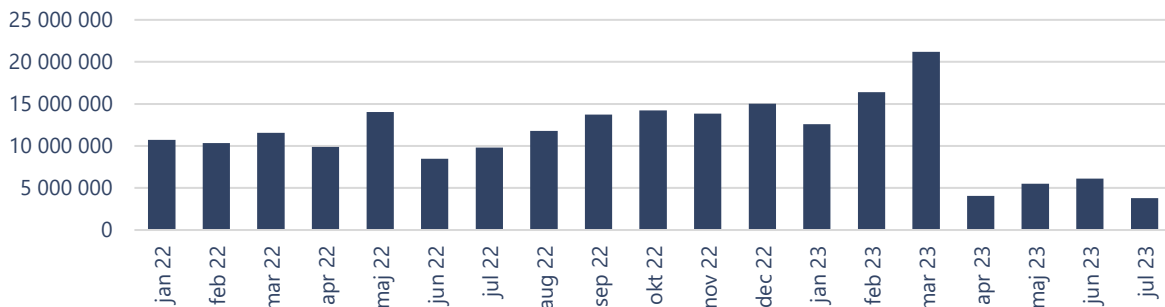
³ Na 63. zasadnutí VpMP schválil výbor predĺženie horizontu prognózy o 1 rok (rozšírenie na t + 4 roky). [\[online\]](#).

daňovej prognózy na úrovni -434 mil. eur. Ide najmä o výpadok odvodových príjmov Sociálnej poisťovne (-224 mil. eur) a zdravotných poisťovní (-92 mil. eur).

Podľa júnovej daňovej prognózy má byť výnos DPH oproti tej marcovej v tomto roku vyšší o takmer 300 mil. eur, no vo zvyšných rokoch sa podľa prognózy tempo rastu spomalí. Za nárastom stoja obzvlášť dva faktory. Prvým faktorom sú jednorazové vplyvy ako čerpanie prostriedkov z POO a zastropovanie cien energií domácnostiam. Druhým je stabilný výnos dane a s tým súvisiaca vyššia efektívna daňová sadzba.

Zaujímavý vývoj prinieslo priebežné plnenie spotrebnej dane z liehu, kde sa za prvé štyri mesiace tohto roku vyzbierali dve tretiny odhadovaného celoročného výnosu (v priemere sa pohybuje plnenie v tomto období na úrovni 30 %). Medziročne tak stúplo plnenie o viac ako 93 %. Dôvodom je legislatívna zmena, ktorá od 1. apríla 2023 zvýšila sadzby spotrebnej dane z liehu o 30 %. Obchodníci sa tak predzásobili a do konca marca nakúpili väčšie množstvo liehu ešte s pôvodnou nižšou sadzbou (graf 5). Podľa VpDP by mal efekt predzásobenia pominúť do konca roka, čo by prinieslo v budúcom roku do rozpočtu na výnose spotrebnej dane dodatočných 67 mil. eur.

Graf 5: Kontrolné známky použité na označenie spotrebiteľského balenia – lieh (v ks)

Zdroj: FS SR

Poznámka: Počet kontrolných známok použitých na označenie spotrebiteľského balenia ako kumulatívny údaj ku koncu mesiaca.

Podľa očakávania priniesla Správa o očakávanej skutočnosti⁴ prehľad prijímanej legislatívy v tomto roku.

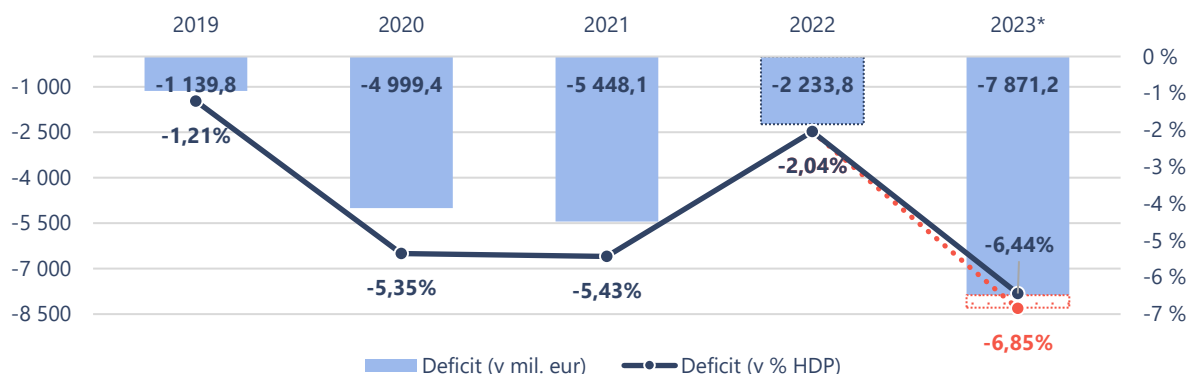
Rezerva na riešenie vplyvov legislatívnych zmien mala schválený rozpočet na úrovni 858 mil. eur, avšak štátny rozpočet musel zabezpečiť zdrojové krytie vo výške takmer 1,6 mld. eur. Prijaté zmeny zahŕňajú napríklad mimoriadnu valorizáciu dôchodkov vo výške 524 mil. eur, rodičovský dôchodok na úrovni 260 mil. eur či zvýšenie daňového bonusu na dieťa v sume 254 mil. eur.

2.2 Deficit VS

Celkový deficit VS v roku 2023 bude podľa Správy o očakávanej skutočnosti na úrovni -8,28 mld. eur (-6,85 % HDP), čo predstavuje zhoršenie o 412 mil. eur oproti schválenému rozpočtu VS. Dôvodom tohto nárastu je krytie zvýšených nárokov na štátny rozpočet vyvolaných prijímanou legislatívou v NR SR. Na druhej strane, pozitívnym vplyvom na štátny rozpočet v tomto roku je nižšia potreba financovania pomoci v súvislosti s rastom cien energií.

⁴ MF SR – Správa o očakávanej skutočnosti za rok 2023. [online].

Graf 6: Vývoj deficitu verejnej správy v rokoch 2019 až 2022

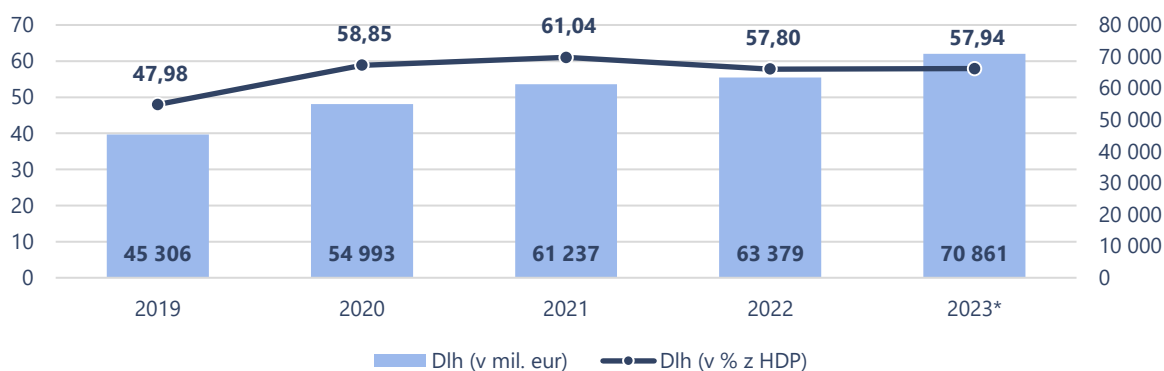
Zdroj: ŠÚ SR

*odhad MF SR

2.3 Dlh VS

Podľa MF SR výška hrubého dlhu na tento rok bola prognózovaná na úrovni 57,94 % HDP, čo predstavuje 70,86 mld. eur (graf 7)⁵. MF SR v správe o očakávanej skutočnosti aktualizovalo hodnotu hrubého dlhu, ktorá by mala byť koncom roka na úrovni 57,1 %. Aj napriek miernemu poklesu, dlh je stále v najprísnejšom sankčnom pásme dlhovej brzdy nad hranicou 55 % HDP. Hlavným dôvodom poklesu sú nižšie hotovostné schodky štátneho rozpočtu v minulom a aktuálnom roku a aj využitie zdrojov Štátnej pokladnice na úkor nových emisií dlhopisov. Na pokles dlhu v pomere k HDP pôsobí aj očakávané spomalenie nominálneho rastu ekonomiky z dôvodu miernejšej inflácie. **V máji 2023 bola aktivovaná dlhová brzda z troch horných sankcií, a tak vzniká povinnosť zo zákona o rozpočtovej zodpovednosti predložiť vyrovnaný rozpočet na rok 2024.**

Graf 7: Hrubý dlh verejnej správy v rokoch 2019 až 2023 (v % HDP)

Zdroj: ŠÚ SR

*odhad MF SR

S povinnosťou vlády pripraviť návrh vyrovnaného rozpočtu súvisí aj zohľadnenie limitu verejných výdavkov, ktorý podrobnejšie rozoberáme v nasledujúcej kapitole 2.4.

2.4 Limit verejných výdavkov

Dlhodobá udržateľnosť verejných financií je od roku 2021 zakotvená priamo v ústave (čl. 55a), pričom pravidlá rozpočtovej zodpovednosti a pôsobnosť RRZ upravuje ústavný zákon z roku 2011. Jedným z hlavných nástrojov je limit verejných výdavkov (LVV), ktorý je podrobne upravený v zákone

⁵ ŠÚ SR – Deficit a dlh za rok 2022. [online].

o rozpočtových pravidlách VS (§30aa zákona 523/2004 Z. z.). Limit sa stanovuje na začiatku volebného obdobia a následne sa minimálne raz ročne k 30. 6. aktualizuje. RRZ doteraz spracovala tri výpočty LVV⁶ (tabuľka 2).

Tabuľka 2: Porovnanie limitov verejných výdavkov vypracovaných RRZ (v eurách)

Rok	apríl 2022*	december 2022	jún 2023	jún - december
2023	37 852 836 489	41 321 154 940	41 683 555 509	362 400 569
2024	39 402 469 186	44 309 099 762	38 487 755 332	-5 821 344 430
2025	-	45 621 482 931	45 354 202 443	-267 280 488
2026	-	-	48 287 555 184	-

Zdroj: NR SR, RRZ, spracovanie NKÚ SR

* informatívny prepočet podľa inej metodiky

Zavádzanie LVV v SR sprevádzajú pôrodné bolesti. Prvýkrát bol LVV vypočítaný do Programu stability v apríli 2022 a zverejnený na stránke RRZ. V priebehu 2022 bola schválená novelizácia rozpočtových pravidiel VS a aktualizovaná metodika výpočtu (box 1). Následne boli LVV na ďalšie tri roky pripravené v decembri 2022 podľa stavu ekonomiky a právneho prostredia k 13. 12. 2022, pričom boli v zmysle zákona schválené 1. 2. 2023 v pléne NR SR. V júni 2023 bola spracovaná ich aktualizácia, ktorá by mala byť schválená Výborom pre financie a rozpočet a Výborom pre hospodárske záležitosti, čo sa nestalo⁷, takže platí LVV z decembra 2022. Výrazný rozdiel medzi hodnotami LVV z decembra 2022 a júna 2023 pre rok 2024 vo výške 5,8 mld. eur je spôsobený započítaním sankcie z dlhovej brzdy (podľa metodiky len pre prvý rok) v podobe vyrovnaného rozpočtu, vyčíslené vo výške 5,6 mld. eur.

Aktuálny očakávaný rozdiel medzi LVV na 2023 a výdavkami RVS spadajúcich pod LVV odhaduje MF SR v polročnej správe na 1,5 mld. eur a po úpravách na 1,1 mld. eur. Schválený LVV na 2023 je na úrovni 41,3 mld. eur a odhadovaná úroveň príslušných výdavkov je 44 mld. eur, pričom do uvedeného rozdielu sú ešte započítané legislatívne opatrenia a aktualizácia predpokladov. Aplikovanie LVV v 2023 je obmedzené aktívnou všeobecnou únikovou doložkou na európskej úrovni.

BOX 1: Riziká metodiky výpočtu limitu verejných výdavkov

Rámce výpočtu LVV sú uvedené v §30aa zákona o rozpočtových pravidlách VS a ďalej špecifikované v metodike RRZ. LVV sa vypočítava zo zápornej hodnoty plánovaného salda VS upraveného o vplyv hospodárskeho cyklu a o jednorazové vplyvy, od ktorého sa odpočítajú výdavky na správu dlhu VS, odvod do rozpočtu EÚ a spolufinancovanie. Pripočítava sa predpokladaný výsledok hospodárenia územnej samosprávy, predpokladané daňové príjmy vrátane príjmov poisťovních fondov, upravené o vplyv hospodárskeho cyklu a jednorazové vplyvy, predpokladané nedaňové príjmy, granty a transfery upravené o jednorazové vplyvy okrem prostriedkov z rozpočtu EÚ. V rámci LVV sa rozpočtujú v čase sa zvyšujúce rezervy tak, aby sa zabezpečilo krytie nepredvídaných rozpočtových vplyvov. Numerický výpočet LVV prezentuje tabuľka 3.

Tabuľka 3: Výpočet limitu verejných výdavkov schválený NR SR 1. 2. 2023

	2023	2024	2025
(-) Plánované štrukturálne saldo VS	-4 203 641 795	-4 728 602 743	-4 315 331 350
(-) Konsolidované výdavky na správu dlhu VS	1 304 966 774	1 645 060 256	1 906 490 285
(-) Výdavky zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie	1 302 592 333	700 243 922	804 072 045
(-) Odvody Európskej únie	1 027 581 000	1 049 205 000	1 098 920 000

⁶ RRZ – Limit verejných výdavkov. [online].

⁷ Výbor NR SR pre hospodárske záležitosti schválil aktualizáciu LVV uznesením 8. 9. 2023, rokovanie Výboru NR SR pre financie a rozpočet k aktualizácii LVV sa zatiaľ neuskutočnilo (informácia k 22. 9. 2023).

(+) Predpokladaný výsledok hospodárenia územnej samosprávy	-113 378 927	-266 092 226	-44 024 680
(+) Predpokladané konsolidované daňové príjmy bez jednorazových, cyklu a samospráv	37 758 057 838	40 241 810 335	42 113 745 137
(+) Predpokladané konsolidované nedaňové príjmy bez jednorazových, EU fondov, POO a samospráv	3 107 974 342	2 999 288 088	3 045 913 454
Limit verejných výdavkov (podľa ods. 3)	41 321 154 940	44 309 099 762	45 621 482 931
<i>Jednorazové výdavky mimo limitu zahrnuté v podkladových údajoch</i>	3 762 232 059	12 232 059	12 232 059
- výdavky súvisiace s pandemiou	250 000 000	0	0
- výdavky súvisiace s pomocou Ukrajine	100 000 000	0	0
- výdavky súvisiace s energetickou krízou	3 400 000 000	0	0

Zdroj: RRZ

Stanovenie LVV je komplexný proces s robustnou metodikou, pri ktorom spolupracuje RRZ najmä s MF SR. LVV predstavuje jedno číslo, sumu vyjadrujúcu aktuálny limit pre príslušný rok, s ktorým je vláda povinná zosúladiť návrh rozpočtu VS, samotný ŠR je však na hotovostnej báze. LVV sa určuje na každý rok volebného obdobia NR SR počnúc rokom nasledujúcim po roku, v ktorom bolo schválené PVV a vyslovená dôvera po voľbách do NR SR, pričom má RRZ 60 dní od schválenia PVV na jeho stanovenie. Výška a uplatňovanie LVV sú ovplyvnené aj dlhovou brzdou a európskymi fiškálnymi pravidlami, všeobecnou únikovou doložkou, ktorej platnosť by mala skončiť v decembri 2023.

LVV je vo svojej podstate bodovým odhadom (bez intervalu spoľahlivosti) vykonávaným kanceláriou RRZ. Členovia RRZ vstupujú do procesu, avšak komplexnosť výpočtu vyžaduje podporný analytický aparát kancelárie RRZ. Vstupné údaje, odhady vstupných premenných a parametrov, pochádzajú najmä od VpDP a priamo od MF SR. RRZ spolupracuje s MF SR na metodike aj zbere údajov, pričom v prípade nezhôd má posledné slovo RRZ. LVV sa určuje do budúcnosti, čiže je to numerický odhad plný predpokladov a prípadných expertných vstupov. RRZ sa snaží o transparentnosť pri stanovovaní LVV, avšak zahlienie predpokladmi a ich zdôvodneniami znižuje prehľadnosť a replikovateľnosť výpočtu LVV. Rizikom je teda tzv. efekt čiernej skrinky – proces je natoľko zložitý, že je problematické dostať sa späť od výsledku k predpokladom. Samostatným rizikom je tiež reputačné riziko pre RRZ, keď pri výpočte LVV opúšťa svoju pasívnu úlohu strážcu rozpočtovej zodpovednosti a aktívne sa zapája do rozpočtového procesu.

Porozumenie výpočtu LVV vytvára priestor pre vládu / MF SR na vytvorenie fiškálneho vankúša v rámci limitu. Plánované štrukturálne saldo vychádza zo základného scenára, ktorý predpokladá napríklad plnenie medzinárodných záväzkov (napr. 2 % HDP na obranu). Obdobne môže vankúš vytvárať odhad výdavkov na spolufinancovanie (samotné čerpanie fondov EÚ je odhadované na základe predchádzajúceho čerpania), no, samozrejme, najväčšia položka v podobe odhadu daňovo-odvodových príjmov. Rovnako môže byť fiškálny vankúš vytváraný pri prevode z aktuálneho odhadu LVV na hotovostnú bázu ŠR. Doplnenie LVV o intervalový odhad jeho súčastí by mohlo poskytnúť predstavu o potenciálnom fiškálnom vankúši v rámci LVV. **Napríklad 5 % odchýlka presnosti odhadu by znamenala +/- 2,1 mld. eur fiškálneho vankúša.**

3 Hotovostné plnenie ŠR

ŠR dosiahol ku koncu júna 2023 schodok vo výške 2,8 mld. eur (tabuľka 4). Oproti rovnakému obdobiu minulého roka boli príjmy vyššie o 14 % (o 1,2 mld. eur). Výdavky boli medziročne tiež vyššie, a to o 24,1 % (o 2,5 mld. eur), čo znamenalo medziročné zhoršenie hospodárenia ŠR o 81 %.

Tabuľka 4: Vývoj príjmov, výdavkov a schodku ŠR (v tis. eur)

Ukazovateľ	R 2023	S 30.6.2023	% plnenia	S 30.6.2022	2023-2022
Príjmy ŠR	26 699 184	9 973 321	37,4%	8 744 992	1 228 330
Výdavky ŠR	35 040 556	12 769 281	36,4%	10 290 083	2 479 198
Schodok ŠR	-8 341 372	-2 795 960	33,5%	-1 545 092	-1 250 868

Zdroj: MF SR

Daňové príjmy vzrástli medziročne o 9,5 % (o 726,3 mil. eur). Pozitívny vývoj bol zaznamenaný pri DPH vo výške 365,1 mil. eur, pri spotrebných daniach vo výške 56,3 mil. eur, pri dani vyberanej zrážkou vo výške 51,4 mil. eur, pri daniach z používania tovarov a z povolenia na výkon činnosti vo výške 3,9 mil. eur a pri iných daniach na tovary a služby vo výške 4,9 mil. eur. Pri daniach z medzinárodného obchodu a transakcií, vrátane sankcií, došlo k medziročnému nárastu o 2 mil. eur. Osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach bol vo výške 13,2 mil. eur. Iné ďalšie dane priniesli 259,9 mil. eur. Negatívny vývoj bol zaznamenaný pri dani z príjmov fyzických osôb vo výške 72,7 mil. eur. Vzhľadom na to, že územnej samospráve boli prevedené prostriedky z DPPO vo výške 325,8 mil. eur, zaznamenala táto daň medziročný pokles o 5,3 mil. eur.

Pozitívny vývoj bol zaznamenaný aj v rámci **príjmov z rozpočtu EÚ**, kde došlo k medziročnému rastu o 164,7 mil. eur (+26,1 %).

Dividendy medziročne vzrástli o 301,3 mil. eur, a to najmä v súvislosti s odvedením dividend od spoločnosti SPP, a. s., ktoré mali byť odvedené koncom minulého roka.

V rámci **ostatných príjmov** ŠR došlo k medziročnému nárastu o 36 mil. eur (+7,3 %). Išlo najmä o medziročný nárast iných nedaňových príjmov vo výške 39,5 mil. eur, úrokových príjmov vo výške 20,5 mil. eur a príjmov z prenájmov vo výške 1 mil. eur, ktoré kompenzovali medziročný pokles administratívnych poplatkov vo výške 24,2 mil. eur a kapitálových príjmov vo výške 0,8 mil. eur.

Tabuľka 5: Vývoj vybraných výdavkov ŠR (v tis. eur)

Vybrané výdavky	R 2023	S 30.6.2023	% plnenia	S 30.6.2022	2023-2022
Výdavky na obsluhu štátneho dlhu	1 343 478	597 390	59,0	643 199	-45 809
Plán obnovy a odolnosti - výdavky	2 011 251	258 094	1,5	19 508	238 585
Plán obnovy a odolnosti - výdavky na DPH	332 152	6 525	0,5	1 019	5 506
EÚ výdavky	5 717 554	1 306 227	24,5	772 262	533 965
Spolufinancovanie	970 441	208 837	23,8	143 705	65 133
Odvod do rozpočtu EÚ	1 027 581	479 749	48,2	494 828	-15 079
Transfer Sociálnej poisťovni	0	360 000	25,0	100 000	260 000
Ďalšie výdavky ŠR	23 638 100	9 552 460	45,9	8 115 562	1 436 898

Zdroj: MF SR

Dopad na rozpočtové hospodárenie SR cez vyššie výdavky ŠR môžu mať v ďalšom období aj finančné sankcie, ktoré aktuálne hrozia Slovensku v súvislosti so súdnymi konaniami postúpenými Súdnemu dvoru EÚ (box 2).

BOX 2: Štyri nové súdne konania voči SR v 1. polroku 2023

Európska komisia sleduje, či sa právne predpisy EÚ uplatňujú správne a včas. Podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) má Komisia právomoc zažalovať členský štát, ktorý si neplní povinnosti vyplývajúce z práva EÚ, pričom konanie prebieha vo viacerých krokoch⁸:

1. formálna výzva – zaslanie žiadosti o informácie na ktorú musí príslušný členský štát odpovedať, spravidla do dvoch mesiacov;
2. odôvodnené stanovisko – výzva na splnenie povinností v prípade, že EK nie je spokojná s informáciami poskytnutými v predchádzajúcom kroku, opäť spravidla dva mesiace na oznámenie prijatých opatrení;
3. postúpenie prípadu na Súdny dvor EÚ – posledný krok v prípade, že členský štát nezabezpečí súlad s právom EÚ. Približne 90 % prípadov je vyriešených skôr, než sú postúpené súdnu dvoru.

EK sleduje a komunikuje postupy s členskými krajinami, pričom prvému kroku môže prechádzať tzv. EU Pilot, v rámci ktorého sa riešia najmä otázky technického charakteru. Na druhej strane, ak členský štát aj napriek rozhodnutiu súdu naďalej neplní povinnosti, môže EK vrátiť vec na súd a navrhnúť finančné sankcie pozostávajúce z (1) paušálnej pokuty a (2) denného penále.

V 1. polroku 2023 boli postúpené Súdnemu dvoru EÚ štyri konania voči SR, pričom v prvom prípade hrozia Slovensku priame finančné sankcie.

1. Energia z obnoviteľných zdrojov⁹

Členské štáty mali transponovať smernicu EÚ o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (2018/2001) do 30. 6. 2021. Slovensko a Bulharsko tak neučinili a 26. 1. 2023 postúpila EK vec Súdnemu dvoru spolu so žiadosťou o uloženie finančných sankcií v súlade s čl. 260 ZFEÚ (pokuta + penále).

NKÚ SR sa problematike venoval v kontrole podpory klimaticko-energetickej politiky, kde sme ešte v roku 2019 konštatovali, že môže byť ohrozené splnenie národného cieľa SR v oblasti zmeny klímy a energetiky, ktorým bolo dosiahnutie 14-percentného podielu energie z OZE na celkovej spotrebe energie v roku 2020.¹⁰

2. Skládky odpadov¹¹

Podľa smernice 1999/31 o skládkach odpadov by sa malo vykonávať len bezpečné a kontrolované skládkovanie. Slovensko podľa EK nere kultivovalo a neuzavrelo niekoľko skládok, ktoré nedodrжали postupy vyžadované smernicou a preto po viacerých predchádzajúcich krokoch postúpila 26. 1. 2023 Komisia prípad Súdnemu dvoru. Skládkovanie je dlhodobým problémom, pričom na základe rozsudku Súdneho dvora zo 4. 7. 2018 zaplatila SR pokutu vo výške 1,9 mil. eur za porušenia pri prevádzkovaní skládky odpadov v Považskom Chlmci.

Problematiku skládkovania riešila kontrola Efektívnosť a účinnosť procesov v organizáciách riadenia a kontroly skládok a skládkovania odpadov, kde sme v 2020 upozornili na riziko ďalšieho konania zo strany Komisie, ktoré sa naplnilo.¹²

3. Absencia včasných platieb (záväzky nemocníc)¹³

Smernica 2011/7 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách uvádza okrem iného aj povinnosť platenia faktúr do 60 pracovných dní v prípade verejnoprávnych subjektov poskytujúcich zdravotnú starostlivosť (zdravotníckych zariadení). Nemocnice v SR toto dlhodobo nedodržujú a preto 19. 4. 2023 postúpila EK vec Súdnemu dvoru, pričom formálny postup začal už v 2017.

NKÚ SR sleduje vývoj záväzkov zdravotníckych zariadení po splatnosti dlhodobo vo svojich stanoviskách¹⁴, vrátane rizík spojených s oddlžovaním. NKÚ SR sa venoval problematike vo svojich

⁸ EK – Presadzovanie práva: časté otázky. [\[online\]](#).

⁹ EK – Komisia sa rozhodla postúpiť na Súdny dvor prípady BULHARSKA a SLOVENSKA. [\[online\]](#).

¹⁰ NKÚ SR – Podpora vo vybraných oblastiach klimaticko-energetickej politiky s dôrazom na zachovanie dlhodobej udržateľnosti verejných príjmov. [\[online\]](#).

¹¹ EK – Odpad: Komisia sa rozhodla postúpiť Súdnemu dvoru prípad SLOVENSKA. [\[online\]](#).

¹² NKÚ SR – Zdravie ľudí ohrozujú nebezpečné skládky odpadu a Únia môže Slovensko za to výrazne sankcionovať. [\[online\]](#).

¹³ EK – PORTUGALSKO a SLOVENSKO sa budú zodpovedať pred Súdnym dvorom. [\[online\]](#).

¹⁴ NKÚ SR – Verejné financie potiahli v roku 2022 občania vlastnou spotrebou a mestá investičným rozvojom. [\[online\]](#).

záveroch z pohľadu nemocníc, najväčšieho veriteľa v podobe Sociálnej poisťovne aj systémového vplyvu na verejné financie.

4. Diskriminácia rómskych detí v školách¹⁵

Rovnosť patrí medzi základné piliere EÚ, ktoré upravuje napríklad smernica 2000/34, kde sa prísne zakazuje diskriminácia na základe etnického pôvodu v kľúčových oblastiach života vrátane vzdelávania. Na Slovensku bývajú deti z MRK často vo vzdelávaní segregované alebo aj umiestňované do špeciálnych škôl. EK sa aktívne zaujíma o implementované riešenia tohto problému, pričom v 2015 adresovala SR formálnu výzvu a v 2019 odôvodnené stanovisko. Zaslané odpovede a výsledky reforiem neboli podľa EK dostačujúce a preto 19. 4. 2023 postúpila vec Súdnemu dvoru.

Problematicke MRK sa NKÚ SR venuje systematicky a dlhodobo, naposledy bola v roku 2022 ukončená kontrola napĺňania Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020 v oblasti vzdelávania¹⁶.

3.1 Vývoj rozpočtových opatrení

V 1. polroku 2023 bolo zrealizovaných celkovo 1 561 RO, pričom celková suma finančných prostriedkov presunutých z VPS bola na úrovni približne 2 mld. eur.

Z dôvodu vysokého hrubého dlhu na HDP za rok 2022 po ukončení platných výnimiek od 5. mája 2023 bola aktivovaná dlhová brzda z troch horných sankcií. **Jednou z podmienok je povinné viazanie výdavkov ŠR vo výške 3 % z celkových výdavkov na rok 2023, ktoré bolo uskutočnené rozpočtovým opatrením vo výške 778 mil. eur¹⁷.** Okrem toho najväčšie presuny boli zrealizované pre MPSVR SR, MD SR, MŠVVaŠ SR a MO SR. Do týchto štyroch rezortov smerovalo takmer 50 % výdavkov z VPS v celkovej sume 992 mil. eur.

Medzi finančne najvýznamnejšie RO v prvom polroku patrili:

- prekročenie limitu výdavkov v kapitole **MPSVR SR** o **269 384 tis. eur** (prostriedky z kapitoly VPS) – z toho zvýšenie prídavku na dieťa na 60 eur mesačne a o 110 eur za kalendárny mesiac, v ktorom nezaopatrené dieťa prvýkrát nastupuje do prvého ročníka základnej školy (o 253 627 tis. eur) a na peňažný príspevok na opatrovanie pre opatrovateľov, ktorý poberajú dôchodkovú dávku (o 15 757 tis. eur), o **67 090 tis. eur** na dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a na dotáciu na stravu pre dieťa v hmotnej núdzi a o **59 866 tis. eur** na stabilizačný príspevok pre zamestnancov vybraných zariadení soc. služieb, zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a domácej opatrovateľskej služby¹⁸
- prekročenie limitu výdavkov v kapitole **MD SR** o **150 811 tis. eur** (prostriedky z kapitoly VPS) – pre ŽSR na prevádzku železničnej infraštruktúry o **64 201 tis. eur** určených pre ZSSK, a. s., na dofinancovanie dopravných služieb vo verejnom záujme.

Ďalšie objemovo významné RO z VPS bolo pre **MŠVVaŠ SR** na úhradu výdavkov v súvislosti so zvýšenými cenami energií a pre regionálne školstvo na príspevok na edukačné publikácie na školský rok 2023/2024. Taktiež pre **MO SR** na Vojenský informačný systém o území, hlavné dátové centrum a integráciu rádiových technológií do techniky.

Najvyššia suma, ktorá smerovala späť do kapitoly VPS, bola z **MPSVR SR** v hodnote **900 mil. eur**. V pôvodnom rozpočte rezortu práce boli tieto finančné prostriedky nesprávne zaradené z hľadiska programového rozpočtovania na program tvorba a implementácia politik.¹⁹ RO boli tieto prostriedky

¹⁵ EK – Diskriminácia rómskych detí v školách. [\[online\]](#).

¹⁶ NKÚ SR – Vynaložené financie na vzdelávanie a integráciu Rómov neprinášajú zatiaľ výsledky. [\[online\]](#).

¹⁷ Rozpočtové opatrenie č. 170/2023. [\[online\]](#).

¹⁸ UZN č. 823/2022. [\[online\]](#).

¹⁹ NKÚ SR – Stanovisko NKÚ SR k Návrhu štátneho rozpočtu SR na rok 2023. [\[online\]](#).

presunutú do VPS na výdavkový titul – Rezerva na kompenzačné opatrenia súvisiace s rastom cien energií a sú určené pre slovenské domácnosti na zmiernenie dopadov zvýšených cien energií. Z výdavkov ŠR v rámci kapitoly **MH SR** bolo uvoľnených **1 259 mil. eur** z dôvodu kompenzácie zvýšenia cien plynu a elektriny.

Za 1. polrok boli uskutočnené RO z prostriedkov POO v celkovej sume 1,6 mld. eur. Najväčší objem finančných prostriedkov bol alokovaný do rezortov školstva – 388 mil. eur, zdravotníctva – 227 mil. eur a životného prostredia – 209 mil. eur.

Opätovne najväčší presun s dočerpaním prostriedkov EŠIF z PO 2014 – 2020 zaznamenalo MPRV SR – 1 464 mil. eur, MD SR – 958 mil. eur a MIRRI SR – 703 mil. eur.

3.2 Najväčšie investície a projekty v kapitolách ŠR

Najviac kapitálových výdavkov za prvý polrok smerovalo do kapitol MD SR, MŽP SR a MO SR. Z celkových kapitálových výdavkov do týchto troch rezortov putovalo takmer 70 % (834 mil. eur).

V súvislosti s čerpaním finančných prostriedkov na jednotlivé projekty ministerstiev je v tabuľke 11 v prílohe uvedený prehľad čerpania vybraných výdavkov na realizáciu programov vlády.

Najvyššie výdavky MD SR za 1. polrok tvorili pokračujúce projekty výstavby nových cestných komunikácií: R2 Kriváň – Lovinobaňa (52 mil. eur), úsek diaľnice D1 Lietavská Lúčka – Dubná Skala s tunelom Višňové (26 mil. eur) a D1 Hubová – Ivachnová (23 mil. eur). Viac informácií uvádza box 3.

BOX 3: Priebeh výstavby úseku diaľnice D1 Lietavská Lúčka – Dubná Skala s tunelom Višňové

V súvislosti s úsekom diaľnice D1 Lietavská Lúčka – Dubná Skala s tunelom Višňové rozdelila NDS, a. s., zákazku na dve verejné obstarávania – na dostavbu celého diaľničného úseku vrátane tunela a dodávku technológie tunela (2020). V apríli 2021 sa zmenil zhotoviteľ stavby tohto úseku diaľnice D1 po piatich rokoch, z dôvodu neuspokojivého postupu výstavby pre nedodržiavanie stanovených termínov a navýšenie celkovej sumy zákazky. Nový staviteľ spoločnosť Skanska SK, a. s. identifikoval stavebné nedostatky po predošlých zhotoviteľoch, a preto, aj vzhľadom na rastúce ceny materiálov a práce, sú potrebné ďalšie finančné prostriedky a dokončenie celého úseku sa opäť predĺži. V auguste tohto roku vyhrala tender na naprojektovanie a dodanie kompletného technologického vybavenia tunela Višňové, vrátane informačného systému rozostavanej diaľnice spoločnosť PPA Controll, a. s., s ponukou v hodnote 54,43 mil. eur. Podľa NDS, a. s. odhad investičných nákladov narástol na 71,5 mil. eur z pôvodných 45 mil. eur (v januári 2019). Avšak ÚHP v hodnotení projektu odporučilo znížiť hodnotu zákazky na 65,5 mil. eur a jasne nastaviť kritériá a postup pri hodnotení ponúk vo VO. Technológiu tunela a informačný systém úseku diaľnice zrealizuje spoločnosť za 550 dní, cca 1,5 roka, a následne bude poskytovať záručný servis 8 rokov. Súťaž na stavbu diaľničného úseku trvala rok a na technológiu ďalší rok.

Višňové bude najdlhším tunelom na Slovensku s dĺžkou 7,5 km. Celý diaľničný úsek vrátane tunela bude mať 13,5 km. Očakávané náklady na prípravu a výstavbu úseku vrátane už minutých nákladov, strediska správy a údržby a odpočívadla sú podľa poslednej štúdie ÚHP 619 mil. eur, oproti pôvodnej cene za stavebné práce 409 mil. eur. Celková stavba diaľnice D1 prebieha 25 rokov a finálny termín dokončenia podľa povereného ministra dopravy je naplánovaný na prelome rokov 2024/2025.

Z POO SR bolo v 1. polroku 2023 v rezorte MŽP SR preinvestovaných približne 180 mil. eur predovšetkým na obnovu starších rodinných domov prostredníctvom programu Obnov dom.

Cieľom je obnoviť približne 30 tisíc starších domov, zvýšiť kvalitu života a zmierniť dopady energetickej krízy. Na podporu energetickej obnovy rodinných domov na najbližšie štyri roky je k dispozícii 500 mil. eur. Alokovaná suma doteraz vyhlásených výziev dosahovala výšku 220 mil. eur, takže pre žiadateľov

bude k dispozícii v budúcich výzvach ešte najmenej 280 mil. eur. Táto suma bude ešte zvýšená o čiastku, ktorá sa nevyčerpala v rámci prvých troch výziev.

V rámci prioritnej osi 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch OP KŽP bolo k polroku 2023 prerozdelených približne 10 mil. eur na inštalácie fotovoltických systémov prevažne podnikateľským subjektom, ktoré im pomôžu znížiť náklady na elektrinu.

Cieľom je pomôcť podnikom a podporiť ich samovýrobu elektriny v situácii, keď ceny energií rastú. Približne 18,5 mil. eur bolo rozdelených v rámci prioritnej osi 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry na dobudovanie zberných dvorov a kompostární, zvýšenie kapacity zberu triedeného odpadu stredísk spracovania odpadov, ako aj dobudovanie kanalizačných systémov a spriechodnenie bariér vo vybraných vodných tokoch. Časť finančných prostriedkov bola použitá na zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v niektorých ekosystémoch chránených území v SR.

MO SR si na rok 2023 v rámci programu Rozvoj obrany naplánovalo významné investičné akcie v objeme 687 mil. eur.²⁰ Upravený rozpočet v rámci kapitálových výdavkov na rok 2023 je vo výške 581 mil. eur, z ktorého bola v 1. polroku 2023 vyčerpaná tretina. Na tri najväčšie investičné akcie MO SR v 1. polroku 2023 boli vynaložené tri štvrtiny všetkých skutočných výdavkov²¹:

1.	IA 31104 - Viacúčelové taktické lietadlá	- 102 711 524,24 eur
2.	IA 35036 - Rádiolokátor 3D - malý dosah	- 25 621 967,00 eur
3.	IA 43873 - Viacúčelové vrtuľníky pre špeciálne úlohy	- 18 291 567,59 eur

Podľa Investičných plánov MO SR je najväčší objem výdavkov pre rok 2023 naplánovaný na viacúčelové taktické lietadlá (F-16), k nákupu ktorých NKÚ SR spracovalo v roku 2021 analytický komentár²².

V rezorte práce bol v rámci POO schválený rozpočet na investície v sume 65,7 mil. eur, ktorý bol neskôr upravený na 105,8 mil. eur. Stav čerpania v tomto podprograme bol začiatkom augusta na úrovni 1,1 %. MPSVR SR predpokladá čerpanie ku koncu roka 2023 v čiastke 24,7 mil. eur s tým, že zvyšné finančné prostriedky bude kapitola viazať.

3.3 Hospodárenie Sociálnej poisťovne

Na rozpočet Sociálnej poisťovne mali vplyv viaceré prijaté legislatívne zmeny. A to najmä januárové zvýšenie dôchodkov o 11,8 %, ďalšie mimoriadne zvýšenie dôchodkov o 10,6 % od júla 2023, zavedenie tzv. rodičovského dôchodku, rozmrazenie minimálnych dôchodkov, zmeny vo vdovskom a vdoveckom dôchodku, od augusta prehodnocovanie percenta invalidity niektorých poberateľov invalidných dôchodkov, rozhodnutie o prijatí generálneho pardonu (odpustenie penále v prípade zaplataenia dlhu voči SP do 31. 8. 2023) a iné.

Prijmy SP²³ v 1. polroku 2023 medziročne vzrástli o 11,4 % na 7 871,6 mil. eur a dosiahli 66,1 % schváleného rozpočtu. Podľa správy o hospodárení SP za január až jún 2023²⁴ najviac sa na nich podieľali príjmy z poisťného od ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ktoré síce medziročne vzrástli o 8,6 % na 4 704,8 mil. eur, avšak plánovaný rozpočet naplnili len na 48 %.

²⁰ MO SR – Investičné plány. [\[online\]](#).

²¹ RIS, skutočnosť MNX k 30. 6. 2023.

²² NKÚ SR – Nepreukázalo sa, že nákup 14 stíhačiek F-16 bol opodstatnený. [\[online\]](#).

²³ Štátna pokladnica – kapitola Sociálna poisťovňa, FIN 1-12.

²⁴ SP - Správa o hospodárení Sociálnej poisťovne za január až jún 2023. [\[online\]](#).

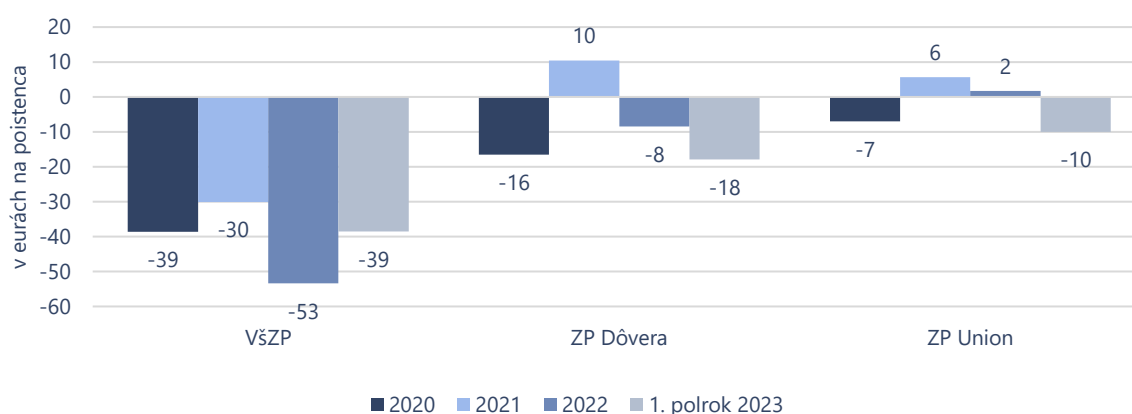
Výdavky²⁵ sa medziročne zvýšili o 13,3 % na 7 173,9 mil. eur a boli vyčerpané na úrovni 64,8 % plánovaného rozpočtu. Čo sa týka štruktúry výdavkov základných fondov²⁶, najviac, 78 % (4 443 mil. eur), smerovalo na dôchodkové dávky starobného poistenia, ďalej dôchodkové dávky invalidného poistenia 9,6 % (547,8 mil. eur), nemocenské dávky 9,3 % (529,3 mil. eur) a dávky v nezamestnanosti 2,3 % (129 mil. eur).

Deficitné hospodárenie v základných fondoch nemocenského a predovšetkým starobného poistenia pokračovalo aj naďalej. V starobnom poistení v prvom polroku chýbalo 1,7 mld. eur a v nemocenskom viac ako 86 mil. eur²⁷. Deficit bol riešený presunmi z vnútorných zdrojov SP (z rezervného fondu solidarity išlo 650 mil. eur, zo základného fondu invalidného poistenia 410 mil. eur, zo základného fondu poistenia v nezamestnanosti 150 mil. eur a zvyšok 85 mil. eur zo základného fondu úrazového a garančného poistenia) a tiež transferom zo ŠR vo výške 360 mil. eur, ktorý v rozpočte nebol pôvodne plánovaný.

3.4 Hospodárenie zdravotných poisťovní

Podľa ÚDZS všetky zdravotné poisťovne (ZP) zaznamenali za 1. polrok 2023 stratu, spolu v sume 146,5 mil. eur. Štátna VŠZP dosiahla stratu 109,8 mil. eur, súkromné poisťovne Dôvera 30,1 mil. eur a Union 6,5 mil. eur (graf 8).

Graf 8: Výsledok hospodárenia zdravotných poisťovní v období 2020 až 1. polrok 2023

Zdroj: ÚDZS a prepočty NKÚ SR.

Najdlhšie pretrváva deficitné hospodárenie vo VŠZP a MZ SR ju v posledných troch rokoch opakovane dotovalo. V poslednom roku sa na zlom hospodárení podpísal rast nákladov kvôli valorizácii miezd, nárastu cien energií, vysokej inflácii, ako aj nárast objemu poskytovanej zdravotnej starostlivosti oproti covidovým rokom. **Jasným signálom vážnej finančnej situácie VŠZP je, že k 30. 6. 2023 bola hodnota jej vlastného imania záporná, na úrovni -68,7 mil. eur.** Ak by nedošlo k zmene legislatívy, ÚDZS by nariadil tejto poisťovni ozdravný plán už pri poklese vlastného imania pod úroveň 16,6 mil. eur. Hodnota vlastného imania ostatných dvoch ZP v 1. polroku 2023 dosiahla 175,2 mil. eur pre Dôveru a 31,1 mil. eur pre Union.

VŠZP vykazuje horšie hodnoty v porovnaní s ostatnými dvoma poisťovňami aj pri prepočte ukazovateľov na jedného poistenca (tabuľka 12 v prílohe). Priemer celkových nákladov na poistenca za obdobie 2020 – 2022 vo VŠZP prevyšuje priemer celkových výnosov na poistenca napriek tomu, že

²⁵ Štátna pokladnica – kapitola Sociálna poisťovňa, FIN 1-12.

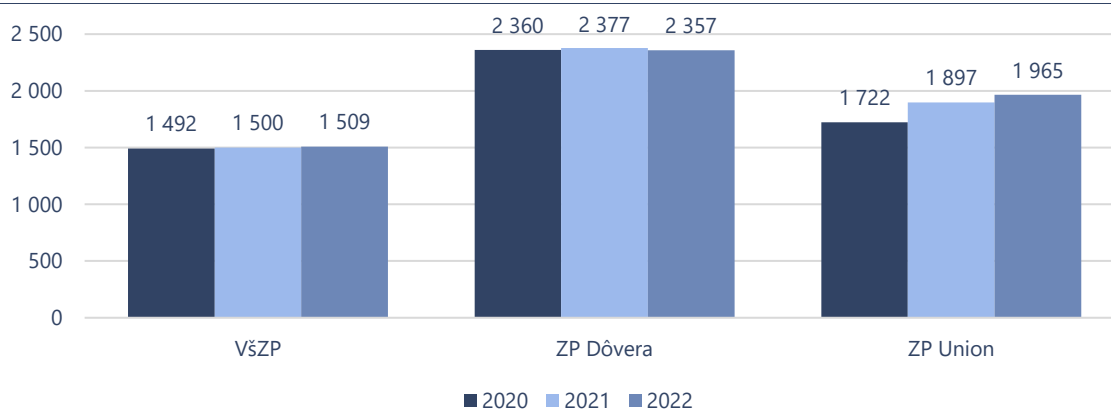
²⁶ SP - Správa o hospodárení Sociálnej poisťovne za január až jún 2023. [\[online\]](#).

²⁷ SP - Správa o hospodárení Sociálnej poisťovne za január až jún 2023. [\[online\]](#).

výnosy vo VŠZP sú navýšené o vplyv prerozdelenia poistného v pomere k veľkosti a náročnosti poistného kmeňa. Toto prevýšenie je ťahané predovšetkým nákladmi na poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Priemer týchto nákladov bol v prepočte na jedného poistenca v sledovanom období vo VŠZP vyšší v porovnaní s Dôverou o 43,8 % a v porovnaní s Union o 71,9 %. V tabuľke 12 v prílohe uvádzame aj štruktúru nákladov na poskytnutú zdravotnú starostlivosť v prepočte na jedného poistenca, z ktorej vidno, že napríklad úroveň nákladov na zdravotnícke pomôcky vo VŠZP oproti Dôvere bola v hodnotenom období približne trojnásobná, úroveň nákladov na lieky a dietetické potraviny oproti Union bola vyššia o 110,4 % a úroveň nákladov na ústavnú zdravotnú starostlivosť oproti Union o 106,3 %. V prípade ukazovateľa priemerných prevádzkových nákladov na poistenca za roky 2020 – 2022 bola jeho hodnota za VŠZP a Dôveru takmer identická a značne nižšia ako v prípade poisťovne Union.

VŠZP vykazuje relatívne nízky počet poistencov na jedného zamestnanca v porovnaní s ostatnými dvoma ZP (graf 9), čo môže indikovať potenciálne riziko prezamestnanosti. Tu však treba poznamenať, že daný indikátor nezohľadňuje zamestnancov pracujúcich na dohodu mimo pracovného pomeru, ktorých napríklad v Dôvere v roku 2022 pracovalo vyše 5,4 tisíc, čo je výrazne viac ako v ostatných dvoch ZP.

Graf 9: Počet poistencov zdravotných poisťovní na 1 zamestnanca

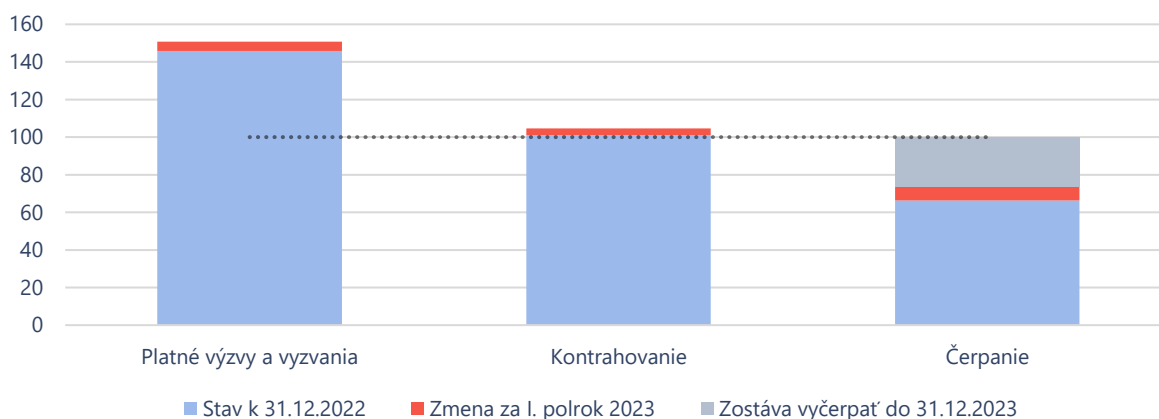

Zdroj: ÚDZS.

4 Vzťahy SR a EÚ

K 30. 6. 2023 boli v SR za všetky fondy (bez PRV) pre PO 2014 – 2020 kontrahované prostriedky v hodnote 15,18 mld. eur, čo predstavuje 104,7 % z celkovej alokácie (EÚ zdroj). Z celkovej alokácie EŠIF (bez PRV) na PO 2014 – 2020 (14,5 mld. eur) sprístupnili riadiace orgány v platných výzvach a vyzvaniach pre potenciálnych žiadateľov nenávratného finančného príspevku k 30. 6. 2023 finančné prostriedky vo výške 21,8 mld. eur, čo predstavuje 150,73 % z celkovej alokácie (graf 10).

Graf 10: Porovnanie celkovej implementácie EŠIF s 1. polrokom 2023 (v %)

Zdroj: MIRRI SR, vlastné spracovanie

Čerpanie EŠIF bolo k 30. 6. 2023 na úrovni 73,58 %. Za 1. polrok čerpanie týchto prostriedkov predstavovalo 1,06 mld. eur a do konca PO zostáva vyčerpať viac ako trojnásobok (3,83 mld. eur). V rámci PRV, ktorý je možné čerpať do konca 2025, je podiel alokovaných zdrojov vo výzvach/vyzvaniach na celkovej alokácii 104,72 %; podiel kontrahovania 69,62 % a podiel čerpania 60,71 %. Za 1. polrok 2023 poklesla celková alokácia EŠIF pre Slovensko o 1,65 mil. eur. Toto zníženie bolo spôsobené dekomitmentom v OP RH. Odvod do rozpočtu EÚ sa zrealizoval na úrovni 479,8 mil. eur. K augustu 2023 je v realizácii ešte viac ako 6,5 tisíc projektov.

K 30. 6. 2023 najvyššiu mieru čerpania²⁸ mal PS INTERACT III (99,3 %) a OP TP (96,9 %) (graf 11). Najnižšiu mieru čerpania mal OP RH (32,1 %). Zaujímavosťou pri tomto OP RH je, že za 1. polrok 2023 sa nevyčerpalo ani jedno euro a relatívny nárast v čerpaní bol spôsobený znížením alokácie pre tento OP o dekomitment 1,65 mil. eur. Na druhej strane, v percentuálnom vyjadrení doposiaľ v roku 2023 najviac vyčerpal IROP (15,7 % zo svojej alokácie). V absolútnych hodnotách najvyššiu sumu vyčerpal OP II (484 mil. eur) a IROP (304 mil. eur). OP II je aj operačným programom (tabuľka 6), ktorému zostáva vyčerpať najvyšší objem financií (1,7 mld. eur).

Nevyčerpané zdroje EŠIF z PO 2014 – 2020 umožňuje zmena legislatívy EÚ pod názvom iniciatíva SAFE využiť na kompenzáciu zvýšených nákladov na spotrebu energie v prípade zraniteľných domácností. Podľa správy MF SR²⁹ sa predpokladá, že z prostriedkov rozpočtu EÚ bude možné refundovať poskytnutú pomoc na úrovni 594 mil. eur. Takmer dvojnásobný objem (1,07 mld. eur) prostriedkov na kompenzáciu cien energií financovaných z fondov EÚ predpokladá RRZ³⁰ aj ÚV SR³¹

²⁸ Kumulatívne za celé PO 2014 – 2020.

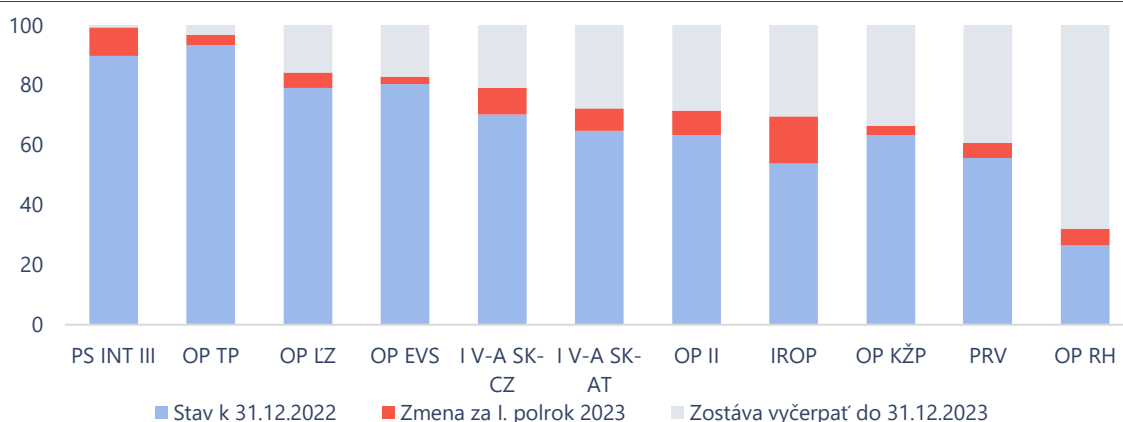
²⁹ Správa o očakávanej skutočnosti 2023, MF SR.

³⁰ Rozpočtový semafor RRZ 6/2023.

³¹ Informácia o stave implementácie EŠIF k 18. 8. 2023 a implementácie POO SR a OP Slovensko 2021 – 2027.

spolu s MIRRI SR. Ďalšie nevyčerpané prostriedky EÚ je možné realokovať v rámci iniciatívy FAST CARE na integráciu ukrajinských utečencov, kde zostáva dočerpať 107 mil. eur³².

Graf 11: Čerpanie EŠIF podľa OP so zvýrazneným čerpaním za 1. polrok 2023 (v %)

Zdroj: MIRRI SR, vlastné spracovanie

Tabuľka 6: Prioritné osi s najvyššou zostávajúcou alokáciou

Operačný program	Prioritná os	Zostávajúca alokácia 2014-2020 v mil. eur
OP KŽP	PO 1 - Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	612,0
OP II	PO 7 - Informačná spoločnosť	409,7
OP II	PO 6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	325,3
OP II	PO 9 - Podpora výskumu, vývoja a inovácií	316,6
OP LZ	PO 8 REACT EÚ	187,5
OP II	PO 3 - Verejná osobná doprava	166,7
OP II	PO 5 - Železničná infraštruktúra a obnova mobilných prostriedkov	164
IROP	PO 7 - REACT-EU	155,6
OP KŽP	PO 4 - Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	148,1
IROP	PO 2 - Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	143
OP II	PO 2 - Cestná infraštruktúra (TEN-T)	135,1
IROP	PO 9 - FAST CARE	113
OP KŽP	PO 2 - Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	112,2
OP LZ	PO 6 - Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít	104,8

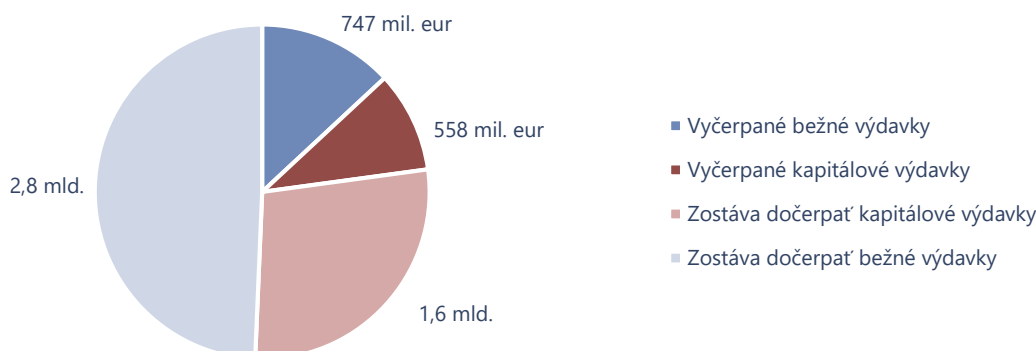
Zdroj: CO, MF SR, *pre prehľadnosť sme vybrali len PO so zostávajúcou alokáciou nad 100 mil. eur

Z rozpočtovanej sumy 5,7 mld. eur bolo ku koncu 1. polroka vyčerpaných 22,8 % (1,3 mld. eur), s čím súvisí spolufinancovanie na úrovni 208,8 mil. eur zo ŠR. Väčšiu časť čerpaných prostriedkov tvorili bežné výdavky (747 mil. eur), kapitálové výdavky boli čerpané v objeme 558 mil. eur. Zostávajúce prostriedky EŠIF, ktoré je potrebné vyčerpať do konca tohto roka, sú znázornené na grafe 12. Podľa správy o očakávanej skutočnosti³³, Slovensko nevyčerpá celú rozpočtovanú sumu 5,7 mld. eur, ale o 472,9 mil. eur menej.

³² 208 mil. eur už bolo vyčerpaných v rámci FAST CARE v OP II, IROP a OP LZ.

³³ Správa o očakávanej skutočnosti 2023, MF SR.

Graf 12: Čerpanie prostriedkov EŠIF k 30. 6. 2023 oproti schválenému rozpočtu (v mil. eur)

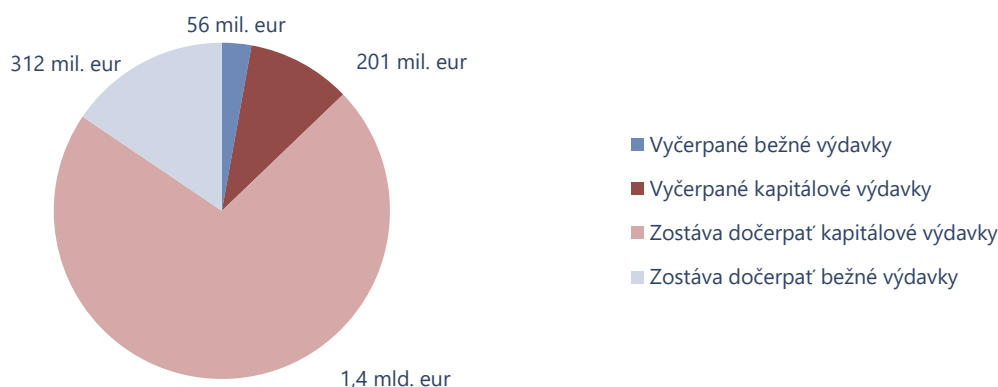

Zdroj: RIS

Slovensko predložilo Európskej komisii upravený plán obnovy dňa 26. apríla 2023. Aktualizácia plánu obnovy spolu s novou kapitolou REPowerEU prešla kompletným schvaľovacím procesom a teda hodnotením EK a schválením na Rade ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti (ECOFIN). EK pozitívne vyhodnotila upravený plán obnovy v hodnote 6,4 miliardy eur 27. júna 2023, ECOFIN revíziu odobrila 14. júla 2023. POO sa aktualizoval z viacerých dôvodov – kvôli nárastu cien stavebných materiálov a energií, znížením alokácie podľa európskeho alokačného kľúča, pridaním novej kapitoly REPowerEU a z dôvodu iných objektívnych skutočností. V aktualizovanej verzii nebolo možné pridať nové kapitoly a opatrenia (okrem REPowerEU) a ani zásadne meniť reformy či posúvať významnú časť cieľov na koniec obdobia kvôli ohrozeniu finančného profilu.

Podľa správy MF SR³⁴ príjmy ŠR k 30. 6. 2023 v rámci prostriedkov z POO zatiaľ neboli realizované. Výdavky v rámci plánu obnovy boli čerpané na úrovni 258,1 mil. eur (12,83 % z rozpočtovanej sumy na rok 2023), s čím súvisia výdavky na platbu DPH POO na úrovni 6,5 mil. eur (graf 13).

Graf 13: Čerpanie POO k 30. 6. 2023 v porovnaní s návrhom rozpočtu 2023 (v mil. eur)

Zdroj: RIS

Oproti rozpočtovanej sume bežné výdavky boli čerpané na úrovni 15,4 % a kapitálové vo výške 12,3 %³⁵. Do konca roka na vyčerpanie financií podľa schváleného rozpočtu zostáva ešte 1,7 mld. eur³⁶. Celkovo

³⁴ Správa o očakávanej skutočnosti 2023, MF SR - príloha.

³⁵ Detailnejšie informácie (okrem dát z RISu) nemáme k dispozícii, keďže zatiaľ nedisponujeme prístupom do neverejnej časti informačného systému pre POO (ISPO).

³⁶ Avšak podľa správy o očakávanej skutočnosti z MF SR, Slovensko nevyčerpá celú rozpočtovanú sumu, ale o 531,9 mil. eur menej. Stále tak zostáva za 6 mesiacov vyčerpať viac ako 1,2 mld. eur.

sa v POO k 30. 6. 2023 nevyčerpalo ani 13 % rozpočtu, avšak niektoré položky vo viacerých kapitolách presiahli úroveň 100 % z rozpočtovanej sumy na celý rok 2023. Najviac prekročenou podpoložkou v rámci POO za 1. polrok 2023 bol nákup osobných automobilov v kapitole MV SR o 6 419,8 %, nákup výpočtovej techniky na MS SR o 2 202,2 % alebo preplatenie štúdií, expertíz a posudkov na MŠVVŠ SR o 1 484,8 % (tabuľka 7).

Tabuľka 7: Oblasti s najvyšším pomerom vyčerpaných prostriedkov z POO na rozpočtovanej sume

Kód	Podpoložka	% vyčerpaných prostriedkov zo schváleného rozpočtu	Rezort s najväčším rozdielom medzi rozpočtovaným a čerpaným
714001	Osobných automobilov	6419,8	MV SR
633002	Výpočtová technika	2202,2	MS SR
637011	Štúdie, expertízy, posudky	1484,8	MŠVVŠ SR
637016	Prídela do sociálneho fondu	927,2	ÚV SR, MK SR
614	Odmeny	393,1	ÚV SR, MPSVR SR, MH SR, MK SR
716	Prípravná a projektová dokumentácia	382,9	MZ SR
612002	Ostatné príplatky okrem osobných príplatkov	264	MŠVVŠ SR, MPSVR SR, MIRRI SR
644001	Právnickej osobe založenej štátom, obcou alebo vyšším územným celkom	263,6	ÚV SR
627	Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní	247,8	MIRRI SR, MH SR, MK SR
637005	Špeciálne služby	233,7	ÚV SR, MIRRI SR
642030	Príplatky a príspevky	231,6	MIRRI SR, MS SR, MH SR
623	Poistné do ostatných zdravotných poisťovní	165,6	MŠVVŠ SR, ÚV SR, MIRRI SR
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	139,2	MIRRI SR, MZ SR, ÚV SR
625003	Na úrazové poistenie	127,7	MŠVVŠ SR
625007	Na poistenie do rezervného fondu solidarity	123,7	MŠVVŠ SR, MIRRI SR, ÚV SR
625005	Na poistenie v nezamestnanosti	116,4	MŠVVŠ SR, MIRRI SR, ÚV SR
625002	Na starobné poistenie	111,3	MŠVVŠ SR, MIRRI SR, ÚV SR, MPSVR SR
625001	Na nemocenské poistenie	107,9	MŠVVŠ SR, MIRRI SR, ÚV SR
642005	Súkromnej škole	102,2	ÚV SR

Zdroj: RIS

Tabuľková príloha

Tabuľka 8: Hotovostné plnenie ŠR za 1. polrok 2023 (v tis. eur)

Ukazovateľ	R 2023	30.6.2023	% plnenia	30.6.2022
Príjmy spolu	26 699 184	9 973 321	37,4	8 744 992
1. daňové	16 795 409	8 347 706	49,7	7 621 388
daň z príjmov PO	3 655 697	2 032 755	55,6	2 038 079
daň z príjmov právnickej osoby, celkový výber	3 655 697	2 358 553	64,5	-
prevod dane z príjmov PO poukáz. úz. samosp.	0	-325 798	-	0
daň z príjmov FO	3 701 642	1 605 762	43,4	1 678 497
(výnos dane z príjmov poukáz. úz.samosp.)	-3 764 358	-1 699 207	45,1	-1 746 827
daň z príjmov vyberaná zrážkou	368 670	229 982	62,4	178 568
DPH	10 009 813	4 487 295	44,8	4 122 177
spotrebné dane	2 543 318	1 254 237	49,3	1 197 969
daň z motorových vozidiel	132 700	94 051	70,9	90 177
daň z poistenia	85 752	48 860	57,0	44 036
ostatné daňové príjmy	62 175	293 972	472,8	18 712
2. nedaňové	2 129 738	828 709	38,9	491 423
dividendy	388 994	303 402	78,0	2 081
administratívne poplatky a platby	354 133	191 571	54,1	215 796
z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier	142 478	147 559	103,6	123 879
3. granty a transfery	7 774 037	796 906	10,3	632 181
prostriedky z rozpočtu EU	5 717 554	796 870	13,9	632 145
prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti (POO)*	2 011 251	0	-	0
Výdavky spolu	35 040 556	12 769 281	36,4	10 290 083
1. bežné výdavky	29 094 461	11 471 099	39,4	9 674 016
mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	2 949 365	1 148 124	38,9	1 018 012
poistné a príspevok do poisťovní	1 040 508	416 085	40,0	373 428
tovary a služby	9 407 562	982 443	10,4	971 305
transfery	15 696 756	8 924 304	56,9	7 311 187
2. kapitálové výdavky	5 946 095	1 298 182	21,8	616 067
obstarávanie kapitálových aktív	2 451 521	349 898	14,3	182 309
kapitálové transfery	3 494 574	948 284	27,1	433 758
Hotovostné saldo ŠR	-8 341 372	-2 795 960	33,5	-1 545 092

Zdroj: MF SR

Tabuľka 9: Plnenie príjmov podľa kapitol ŠR na hotovostnej báze za 1. polrok 2023

Ukazovateľ	Rozpočet 2023		30.6.2023	Plnenie (%)
	schválený	upravený		
Príjmy kapitol ŠR spolu	26 699 184 040	31 759 797 110	9 610 482 445	30,3
Generálna prokuratúra SR	350 000	350 000	223 899	64,0
Kancelária Najvyššieho správneho súdu SR			14 983	-
Kancelária Najvyššieho súdu SR	10 000	10 000	74 596	746,0
Kancelária Národnej rady SR	1 400 000	1 400 000	941 514	67,3
Kancelária prezidenta SR	15 000	15 000	14 703	98,0
Kancelária Súdnej rady SR			3 055	-
Kancelária Ústavného súdu SR	10 000	10 000	39 604	396,0
Ministerstvo dopravy SR	935 793 283	1 803 385 293	241 376 885	13,4
Ministerstvo financií SR	73 209 043	73 210 190	90 303 849	123,3
Ministerstvo hospodárstva SR	545 862 613	791 580 303	78 888 260	10,0
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	1 469 022 324	2 064 443 155	198 297 203	9,6
Ministerstvo kultúry SR	1 000 000	1 000 000	680 311	68,0
Ministerstvo obrany SR	5 046 620	5 048 229	3 806 604	75,4
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	644 473 503	1 766 443 472	4 110 338	0,2
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	519 360 879	910 637 697	116 306 196	12,8
Ministerstvo spravodlivosti SR	26 000 000	26 002 267	19 467 426	74,9
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	253 696 790	506 397 952	114 371 404	22,6
Ministerstvo vnútra SR	254 102 803	329 282 015	85 110 486	25,8
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	10 850 000	10 850 000	1 108 599	10,2
Ministerstvo zdravotníctva SR	46 615 386	46 617 653	2 129 234	4,6
Ministerstvo životného prostredia SR	1 034 795 149	1 284 614 730	94 500 124	7,4
Najvyšší kontrolný úrad SR	20 000	20 000	9 388	46,9
Národný bezpečnostný úrad	22 000	32 000	32 412	101,3
Protimonopolný úrad SR	1 000 000	1 000 000	1 207 542	120,8
Slovenská akadémia vied	10 500 000	10 500 000	136 809	1,3
Slovenská informačná služba	200 000	207 458		0,0
Správa štátnych hmotných rezerv SR	600 000	600 000	457 358	76,2
Štatistický úrad SR	90 000	90 000	69 583	77,3
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	230 000	230 000	254 223	110,5
Úrad jadrového dozoru SR	9 946 000	9 946 000	5 516 591	55,5
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	1 000 000	1 000 000	688 725	68,9
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	300 000	300 000	62 016	20,7
Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR			78 538	-
Úrad pre verejné obstarávanie	1 000 000	1 000 000	1 130 278	113,0
Úrad priemyselného vlastníctva SR	3 845 000	3 845 000	1 058 678	27,5
Úrad vlády SR	700 000	700 000	488 892	69,8
Všeobecná pokladničná správa	20 848 117 647	22 109 028 696	8 547 522 139	38,7

Zdroj: RIS BI, MF SR

Tabuľka 10: Plnenie výdavkov podľa kapitol ŠR na hotovostnej báze za 1. polrok 2023

Ukazovateľ	Rozpočet 2023		30.6.2023	Plnenie (%)
	schválený	upravený		
Výdavky kapitol ŠR spolu	35 040 556 232	41 808 906 197	12 687 331 933	30,3
Generálna prokuratúra SR	128 154 457	136 253 383	57 350 222	42,1
Kancelária Najvyššieho správneho súdu SR	7 678 092	8 354 085	2 646 005	31,7
Kancelária Najvyššieho súdu SR	15 547 684	16 746 077	6 158 045	36,8
Kancelária Národnej rady SR	42 331 177	50 126 714	19 402 388	38,7
Kancelária prezidenta SR	6 377 303	7 728 790	3 442 097	44,5
Kancelária Súdnej rady SR	2 474 573	2 912 929	1 068 987	36,7
Kancelária Ústavného súdu SR	8 147 620	9 411 322	3 342 324	35,5
Ministerstvo dopravy SR	2 834 973 550	4 312 170 601	1 016 324 825	23,6
Ministerstvo financií SR	615 582 115	698 191 771	212 267 413	30,4
Ministerstvo hospodárstva SR	2 249 041 864	3 865 485 063	1 458 676 923	37,7
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	2 013 854 622	2 761 760 342	331 672 636	12,0
Ministerstvo kultúry SR	334 746 472	356 619 680	212 769 606	59,7
Ministerstvo obrany SR	2 092 833 949	2 285 553 819	697 843 426	30,5
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	953 734 067	2 431 017 839	431 878 615	17,8
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	5 110 569 611	5 097 083 279	1 946 420 672	38,2
Ministerstvo spravodlivosti SR	806 262 892	931 707 111	273 665 315	29,4
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	4 031 072 348	4 758 988 384	1 894 584 066	39,8
Ministerstvo vnútra SR	1 873 006 351	2 184 800 369	811 184 859	37,1
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	175 276 081	191 836 143	84 980 070	44,3
Ministerstvo zdravotníctva SR	2 550 275 738	2 804 426 788	1 210 360 359	43,2
Ministerstvo životného prostredia SR	1 681 143 421	2 115 967 267	346 510 256	16,4
Najvyšší kontrolný úrad SR	13 903 439	15 224 483	5 643 117	37,1
Národný bezpečnostný úrad	14 612 255	16 856 416	7 912 757	46,9
Protimonopolný úrad SR	3 291 020	3 386 712	1 477 622	43,6
Slovenská akadémia vied	113 744 470	119 277 327	52 457 003	44,0
Slovenská informačná služba	76 542 532	83 045 098		0,0
Správa štátnych hmotných rezerv SR	9 109 195	23 931 578	7 873 947	32,9
Štatistický úrad SR	34 112 803	39 170 102	20 586 032	52,6
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	20 601 221	23 023 955	7 078 559	30,7
Úrad jadrového dozoru SR	11 793 821	12 532 951	4 126 123	32,9
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	8 550 041	9 846 209	3 905 626	39,7
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	5 614 497	5 614 497	2 263 440	40,3
Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR	55 957 603	65 389 372	11 195 970	17,1
Úrad pre verejné obstarávanie	15 591 527	17 906 015	5 080 051	28,4
Úrad priemyselného vlastníctva SR	4 752 290	5 334 567	2 734 353	51,3
Úrad vlády SR	193 213 922	393 076 096	55 991 041	14,2
Všeobecná pokladničná správa	6 926 081 609	5 948 149 066	1 476 457 183	24,8

Zdroj: RIS BI, MF SR

Tabuľka 11: Vybrané výdavky ŠR na realizáciu programov vlády SR (v eurách)

Ukazovateľ	Program	30.6.2022	RVS 2023	30.6.2023
Ministerstvo obrany SR	095 Rozvoj obrany	88 576 979	380 957 978	217 608 721
	096 Obrana	424 153 540	1 704 240 971	477 296 448
Ministerstvo vnútra SR	0D6 Efektívna a spoľahlivá štátna správa	604 648 695	1 543 452 536	720 516 190
	0EK Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu	50 413 986	106 123 881	60 803 684
	06G Ľudské zdroje	13 384 549	132 400 004	22 879 593
Ministerstvo spravodlivosti SR	070 Väzenstvo	93 593 154	271 861 455	113 688 533
	08P Financovanie systému súdnictva	103 809 004	480 773 933	127 899 899
Ministerstvo financií SR	072 Výber daní, cla a odvodov	120 154 970	386 306 663	132 508 251
	074 Tvorba metodiky, riadenie, kontrola, vládny audit a vnútorný audit verejných financií	125 675 090	84 986 507	35 169 407
	0EK Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu	45 034 227	135 141 545	41 522 266
Ministerstvo hospodárstva SR	07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania	98 754 149	1 696 147 700	1 398 736 754
Ministerstvo kultúry SR	08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt	149 977 201	254 878 141	169 507 532
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	0DV Fondy EÚ - MIRRI	93 136 165	1 493 154 239	253 777 536
Ministerstvo životného prostredia SR	075 Starostlivosť o životné prostredie	110 440 443	1 496 666 677	143 846 598
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	06U Rozvoj zahraničných vzťahov	51 937 159	135 069 831	60 660 372
Ministerstvo školstva SR	078 Národný program výchovy, vzdelávania a mládeže	1 090 556 631	2 766 248 149	1 250 993 320
	077 Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl	273 275 755	715 849 524	310 345 750
	026 Národný program rozvoja športu v SR	44 107 939	95 851 205	64 443 795
	0EA Operačný program Integrovaná infraštruktúra (v gescii MŠVVaŠ SR)	56 743 025	186 328 119	105 146 057
	06G Ľudské zdroje	65 051 506	56 769 125	68 224 328
	06K Národný program rozvoja vedy a techniky	35 210 743	54 521 251	40 473 254
Ministerstvo zdravotníctva SR	07A Zdravotná starostlivosť	796 509 953	2 091 889 577	1 054 538 024
	07B Tvorba a implementácia politik	385 180 746	369 151 442	117 973 644
	079 Prevencia a ochrana zdravia	27 021 975	74 091 112	29 606 298
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	07C Sociálna inklúzia	1 735 350 851	3 383 660 619	1 660 136 540
	06G Ľudské zdroje	400 352 186	593 094 331	179 026 735
	07E Tvorba a implementácia politik	92 062 080	1 107 480 340	101 459 208

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	OCC Stabilizácia poľnohospodárstva trhov s poľnohospodárskymi komoditami	94 756 765	1 734 360	213 012 633
	OCD Rozvoj vidieka SR 2014 – 2020	116 330 108	74 216 993	148 465 420
	090 Tvorba, regulácia a implementácia politík	55 924 341	174 320 644	55 465 450
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	07S Železničná doprava	326 314 771	778 559 267	401 904 954
	053 Cestná infraštruktúra	133 283 221	647 563 689	260 006 929
	0EB Operačný program Integrovaná infraštruktúra	172 933 768	429 287 787	252 536 707
	07T Tvorba a implementácia politík	37 407 707	269 913 123	33 360 037
	017 Podpora rozvoja bývania	33 568 355	53 000 000	24 404 027
Všeobecná pokladničná správa	08H Dlhová služba	643 198 798	1 343 477 598	597 389 507
	Programovo nealokované	745 123 072	5 577 528 252	876 989 837

Zdroj: RIS BI, MF SR

Tabuľka 12: Vybrané ukazovatele zdravotných poisťovní (v eurách na poistenca)

Ukazovateľ		VšZP	ZP Dôvera	ZP Union
Výnosy celkom	priemer 2020-2022	1 277	960	838
	index VšZP/Dôvera	133,0		
	index VšZP/Union	152,4		
Náklady celkom	priemer 2020-2022	1 318	965	838
	index VšZP/Dôvera	136,5		
	index VšZP/Union	157,3		
Náklady na poskytnutú zdravotnú starostlivosť	priemer 2020-2022	1 250	869	727
	index VšZP/Dôvera	143,8		
	index VšZP/Union	171,9		
- ústavná zdravotná starostlivosť	priemer 2020-2022	422	269	205
	index VšZP/Dôvera	156,9		
	index VšZP/Union	206,3		
- lieky a dietetické potraviny	priemer 2020-2022	296	163	141
	index VšZP/Dôvera	182,4		
	index VšZP/Union	210,4		
- zdravotnícke pomôcky	priemer 2020-2022	50	16	25
	index VšZP/Dôvera	310,1		
	index VšZP/Union	194,5		
Prevádzkové náklady celkom	priemer 2020-2022	31	31	47
	index VšZP/Dôvera	99,1		
	index VšZP/Union	66,4		

Zdroj: ÚDZS, prepočty NKÚ SR